

Indústries de Guerra (Palafrugell). Els escalencs que hi hem pogut identificà són: Jaume Salvat "vint-i-nou" (1), Lluís Fumadó (2), Joaquim Palau (3) i Martí Guillot "Batista" (4). Arxiu família Palau.

setembre del 1936, sotssecretari de la presidència de la Generalitat el setembre del 1936, Comissari General d'Ordre Públic a partir del novembre d'aquell mateix any i, posteriorment, secretari del president Lluís Companys¹⁶. Aquest suport quedà reflectit en una comunicació de la Conselleria d'Obres Públiques adreçada a l'ajuntament de l'Escala el 2 de gener del 1937, que feia així:

"El company Martí Rouret m'ha parlat de l'interès que té el vostre poble en la construcció d'una sèquia que aprofitant aigües que avui es perden, podés regar una part del vostre terme municipal i acréixer la seva riquesa col·lectiva. Amb el desig de proporcionar-vos la col·laboració d'aquest Departament que l'amic Rouret sol·licita, us prego que el dia que vingueu a Barcelona passeu per aquesta Conselleria (...)"¹⁷.

Aquest projecte bàsicament consistia en "un augment cent per cent en la seva producció agrícola mitjançant un pla de regadiu, el cost del qual és reduïdíssim comparant-lo amb el rendiment extraordinari que el mateix reportaria; essent lamentable la pèrdua de producció (...), mentre es contempla un considerable caudal d'aigua (propietat d'un marquès [de Sentmenat]), que recorrent tot al llarg del nostre territori productiu s'està perdent de manera llastimosa ajuntant-se amb les aigües del mar"¹⁸. Aquesta iniciativa va

obtenir una resposta negativa de l'enginyer encarregat de l'estudi sobre la viabilitat de l'esmentat projecte, el 19 de març del 1937. L'informe tècnic considerava que la proposta d'utilitzar l'aigua propietat del marquès Sentmenat no era possible perquè "es de propiedad particular y de que toda modificación en la misma tendría que ser probablemente a base de costosas indemnizaciones, no permite a nuestro juicio, enfocar el problema de una manera parcial".

Segons aquest estudi, la solució de manca d'aigua pel regadiu del Baix Ter quedaria solucionada "con la construcción del Pantano de Sau, con la constitución de su Comunidad de regantes y el considerable aumento que experimentará el caudal del río Ter en los momentos en que el riego es necesario"¹⁹.

La revolució anarquista a l'Escala

Frederica Montseny, anarcosindicalista primer de la CNT i després de la FAI, pionera del moviment feminista i ministra de sanitat del govern de Largo Caballero durant la guerra –la primera dona a ser ministre d'Europa–, va afirmar en una trobada amb la historiadora Mercè Vilanova que "la més gran glòria àcrata havien estat les col·lectivitzacions, el poble més àcrata entre tots els pobles àcrates,

¹⁷ AGGCE. Obres de regadiu.

¹⁸ AGGCE. Obres de regadiu. Carta que s'adreça al conseller d'obres públiques de la Generalitat de Catalunya i que és signada pels diferents ajuntaments en el text, 10-1-1937.

¹⁹ AGGCE. Obres de regadiu. Informe redactat per l'enginyer director d'obres de la delegació de Girona el 13-3-1937, 12-3-1937.